

HUSLAB	PALVELUTUOTANTO, TYÖOHJE
	Sivu 1(1)
	Versio: 1.30 / 15.2.2012
PREANALYTIikka	Laatija: Hannimari Kallio-Kokko 15.2.2012
Virologiset näytteet	Tarkastaja: Raisa Loginov 15.2.2012
Rakkula- ja haavaumanäytteet virologisiin tutkimuksiin	Hyväksyjä: Martti Vaara 15.2.2012
	Katselmoitu: -

Rakkula- ja haavaumanäytteet virologisiin tutkimuksiin

Näytteenotto

Testin onnistumisen edellytyksenä on se, että näytteessä on riittävä määrä soluja ja soluissa riittävä virus(antigeeni)määrä.

Antigeenin osoitukseen tarkoitettu näyte otetaan hangataan rikutun rakkulan pohjalta, leesiosta tai limakalvolta steriilillä nailon- tai dacrontikulla mahdollisimman paljon viruspitoisia soluja. Solupitoinen tikku upotetaan nestettä sisältävään koeputkeen (esim. viruskuljetusputkeen tai steriiliä keittosuolaliuosta sisältävään kierrekorkilliseen muoviputkeen), joka tiiviisti suljettuna toimitetaan sellaisenaan virologian osastolle.

Virusviljelyyn tarkoitettu näyte lähetetään aina viruskuljetusputkessa. Nylon- tai dacron-tikulla (ei hiili- tai alginaattitikulla) otetaan voimakkaasti hangaten soluja iholeesiosta, limakalvoilta (nielu, cervix, urethra) tai silmästä. Näytetikku laitetaan viruskuljetusputkeen, joka tiiviisti suljettuna toimitetaan sellaisenaan virologian osastolle.

Näyteastia ja näytemäärä

Viruskuljetusputki tai steriiliä keittosuolaliuosta sisältävä kierrekorkillinen muoviputki. Em. viruskuljetusputkia on saatavana myös kaupallisina, esim. Copan UTM (Universal transport medium). Huom! Yksinomaan bakteerinäytteille tarkoitettut putket (esim. geeliputket) eivät sovellu virusnäytteiden kuljetukseen.

Näytteen säilytys ja lähetys

Antigeeninosoitusnäyte on suositeltavaa lähettää tutkivaan laboratorioon heti näytteenoton jälkeen, mutta näytettä voidaan säilyttää jääkaappilämpötilassa ennen lähettämistä enintään 2-3 vrk:n ajan, kuljetus ks. alla. Näytettä ei saa pakastaa.

Virusviljelynäyte on suositeltavaa lähettää tutkivaan laboratorioon heti näytteenoton jälkeen, mutta näytettä voidaan säilyttää jääkaappilämpötilassa ennen lähettämistä enintään 2-3 vrk:n ajan, kuljetus ks. alla. Mikäli näyte on jouduttu pakastamaan, näyte on myös lähetettävä pakastettuna ja lähetteisessä on oltava maininta pakastamisesta. Pakastusta -20°C:een ei suositella, pakastuslämpötilan on oltava -70°C.

Näytekuljetus tapahtuu huoneenlämmössä (ellei näytettä ole pakastettu) tavallisena postikuljetuksena diagnostisiin näytteisiin sovellettavan ohjeen (UN 3373) mukaan.

Poikkeuksen edellä mainittuun postikuljetukseen aiheuttavat infektiöhälytystilanteet, joissa edellytetään yhteydenottoa tutkivaan laboratorioon jo ennen näytteenottoa ja voidaan joskus soveltaa tuntavaarallisten aineiden (UN 2814, UN 2900) lähetys- ja pakkausohjetta P620/PI602.